

เรื่อง เสาร์ที่ ๒๘/๒๕๔๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการและกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ
บริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศในขณะเดียวกัน

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือ ที่ วท ๕๓๐๑/๐๙๔๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเป็นหน่วยงานของรัฐ ในรูปแบบองค์การมหาชน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสามคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเจ้ากรมแผนที่ทหาร และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกจำนวนไม่เกินหกคน”

โดยที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการโดยตำแหน่งในฐานะเจ้ากรมแผนที่ทหาร ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการโดยตำแหน่งในฐานะเจ้ากรม

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการโดยตำแหน่งในฐานะเจ้ากรม

ธันวาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งพลตรีวิชิต สาทรานนท์ เป็นประธานกรรมการ^๑ ในคณะกรรมการบริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พลตรีวิชิต สาทรานนท์ ดำรงตำแหน่งเจ้ากรม แผนที่ทหาร^๒ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการดังกล่าวด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง จึงมีปัญหาเรื่องพลตรีวิชิต สาทรานนท์ สามารถดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและดำรงตำแหน่ง กรรมการโดยตำแหน่งในขณะเดียวกันได้หรือไม่

เมื่อพิจารณามาตรา ๑๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติฯ จัดตั้งสำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการบริหารประกอบด้วย (๑) ประธานกรรมการซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง และ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยในส่วนของการ แต่งตั้งประธานกรรมการกำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงทางด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศอันเป็นคุณสมบัติ เฉพาะด้วยของบุคคลเป็นสำคัญ และเมื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้รับแต่งตั้ง แล้วจะมีภาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีตามมาตรา ๑๖^๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว โดยจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่ง

^๑ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการบริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

^๒ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ให้ นายหทัยรัตน์ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

^๓ มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณานุบัญญัติเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงทางด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสามคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเจ้ากรมแผนที่ทหาร

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความจัดเจนเป็นที่ประจักษ์ในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีอวกาศ ภูมิสารสนเทศ หรือ สาขาวิชานั้นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อภารกิจของสำนักงาน ซึ่งจะต้องเป็นสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีอวกาศ หรือภูมิสารสนเทศไม่น้อยกว่าสามคน และต้องเป็นบุคคลซึ่งมีเชื้อชาติการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ อายุไม่น้อยกว่าสามสิบห้าปี

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

^๔ มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ฯลฯ

ฯลฯ

ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้ง อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระไม่ได้

ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗^๔ เช่น ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออก เพื่อบอกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือห่วย่อนความสามารถ สำหรับกรรมการโดยตำแหน่งนั้น เมื่อกฎหมายระบุตำแหน่งใดให้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งแล้ว บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งนั้น ย่อมต้องเป็นกรรมการจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกรรมการโดยตำแหน่งไม่สามารถลาออกได้ เพราะตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้ย่อมมีโดย自然而

เมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงตามข้อหารือ การที่คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งพลตรีวิชิตฯ เป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการบริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศย่อมทำให้มีอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานในฐานะประธานกรรมการจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น ตามมาตรา ๑๗ ซึ่งเมื่อไม่ปรากฏว่ามีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะทำให้พลตรีวิชิตฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ พลตรีวิชิตฯ ย่อมมีอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานในฐานะประธานกรรมการ ในคณะกรรมการจนกว่าจะครบตามวาระการดำรงตำแหน่ง และในขณะเดียวกันเมื่อกรรมการ โดยตำแหน่งมีลักษณะพิเศษดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น การที่พลตรีวิชิตฯ ซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้ากรรมแผนที่ทหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ (๒) ด้วย จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่ เป็นกรรมการโดยตำแหน่งในฐานะเจ้ากรรมแผนที่ทหารต่อไปได้

(ลายเซ็น)
(คุณพรพิพิญ ชาละ)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน ๒๕๕๘

^๔ มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพื่อบอกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือห่วย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๙ หรือกระทำการ อันมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙